

Naar een nieuw evenwicht in Deventer

Evenwichtig versoberen en duurzaam versterken

Coalitieakkoord Deventer 2010-2014

• PvdA • D66 • VVD • ADB

Deventer, 16 april 2010

Inhoud

Inleiding	3
<i>Naar een nieuw evenwicht</i>	3
<i>Bezuinigingen</i>	3
<i>Kracht van stad en platteland</i>	3
<i>Besturen in Deventer</i>	3
<i>Strategische partners, gemeentelijke en grensoverschrijdende samenwerking</i>	4
Leefbaar platteland	5
<i>Wonen en werken</i>	5
<i>Voorzieningen</i>	5
<i>Cultureel ondernemerschap</i>	5
Duurzame ruimtelijke ontwikkelingen	5
<i>Ruimtelijke Ontwikkeling</i>	5
<i>Sterke wijken</i>	6
<i>Wonen en Volkshuisvesting</i>	6
<i>Projecten</i>	7
<i>Duurzaamheid en milieu</i>	7
<i>Bereikbaarheid van Deventer</i>	8
Samenleven en meedoen.....	9
<i>Meedoen in de samenleving</i>	9
<i>Wijkaanpak</i>	9
<i>Gebiedsgericht werken</i>	10
<i>Openbare orde en veiligheid</i>	10
<i>Jeugd en onderwijs</i>	10
<i>Sport en bewegen</i>	11
<i>Accommodatiebeleid</i>	11
<i>Wmo</i>	11
<i>Opvang en zorg</i>	11
<i>Armoedebeleid</i>	11
<i>Economie en Werk(gelegenheid)</i>	12
<i>Samen de schouders eronder</i>	12
<i>Werk en Inkomen</i>	12
<i>Werkgelegenheidsinitiatieven en wijk economie</i>	12

<i>Bedrijventerreinen en kantorenlocaties</i>	13
<i>Innovatie in de samenleving</i>	13
<i>Koopzondagen en zondagopenstelling</i>	13
<i>Cultuur en media</i>	14
<i>Evenementen</i>	14
Financiën	15
Bijlage 1 Verslag van de informateur	17

Inleiding

Naar een nieuw evenwicht

De fracties van PvdA, D66, VVD en Algemeen Deventer Belang hebben een coalitieakkoord gesloten en vormen in de periode 2010-2014 het college van B&W in Deventer.

Deventer staat de komende jaren voor Een grote uitdaging. De (rijks)bezuinigingen dwingen tot een herbezinning op taken en investeringen die de gemeente wel en niet (meer) kan uitvoeren. We moeten selectief zijn, scherp kiezen tussen 'onvermijdelijk' en 'minder noodzakelijk' zonder de kracht van Deventer aan te tasten. We gebruiken die kracht om een nieuw bestuurlijk evenwicht te vinden. We gebruiken de in onze gemeenschap aanwezige creativiteit om evenwichtig te versoberen en tegelijkertijd onze gemeente duurzaam te versterken. Wij zoeken de kracht van onze gemeenschap op door de burger meer te betrekken en deelgenoot te maken van besluitvorming. We benutten onze mogelijkheden om, ook in lastige tijden, de economische dynamiek en de ruimtelijke ontwikkeling van onze gemeente te stimuleren. We willen ook sociale dynamiek, dus actieve en betrokken inwoners uit alle geledingen van de bevolking. In nieuw evenwicht, maar wel in dynamisch evenwicht. We wachten niet af, maar we bereiden ons voor. Zodat we nu, en zeker zodra het economisch tij verbeterd, nieuwe impulsen aan onze gemeente kunnen geven.

Dat is dé opgave voor de komende jaren.

Bezuinigingen

Het is nog onduidelijk wanneer het nieuwe kabinet met bezuinigingsvoorstellen komt. Waarschijnlijk is niet vóór het eind van 2010 bekend hoe zwaar onze gemeentebegroting daardoor onder druk komt te staan. Pas dan kunnen we gefundeerde keuzes maken over welke maatregelen nodig zijn om de gemeentefinanciën aan dat nieuwe evenwicht aan te passen.

Vóór de zomer van 2010 komen we met een procesvoorstel en een plan van aanpak hoe we in een open proces met gemeenteraad en inwoners, organisaties en bedrijfsleven dit bezuinigingstraject ingaan. Na de zomer starten we – ook interactief – de inventarisatie van de overige bezuinigingsmogelijkheden voor deze coalitieperiode en daarna. Daarbij brengen we de maatschappelijke effecten in kaart. In het voorjaar van 2011 kan de raad bij de voorjaarsnota besluiten over bezuinigingen vanaf 2012. Vooruitlopend op deze discussie doen wij al in november 2010 bij de behandeling van de begroting 2011 voorstellen voor bezuinigingen op onze eigen bedrijfsvoering.

Kracht van stad en platteland

Deventer is een gemeente met een sterke sociale structuur. Inwoners voelen zich verbonden met hún straat, wijk, stad of dorp en ook met hún gemeente. Er is een bloeiend verenigingsleven en er zijn veel krachtige sociale organisaties. De Deventenaren zijn kortom sterk betrokken bij het wel en wee van hun gemeenschap. Deventer is daarmee een sterke en een weerbare gemeente. Op die kracht en op die weerbaarheid doen we de komende jaren een beroep. Ook daarin zoeken we een nieuw evenwicht.

Waar mensen in hun eigen omgeving en in hun eigen netwerken zaken kunnen op- en aanpakken is de rol van de gemeente terughoudend: ruimte bieden, stimuleren en aanmoedigen en alleen waar nodig kaders meegeven. Waar netwerken ontbreken of tekortschieten kan de gemeente initiëren en versterken. En waar sociale netwerken niet kunnen voorzien zorgt de gemeente voor noodzakelijke collectieve of individuele voorzieningen.

Deze aanpak vraagt om actieve burgers en een overheid die in staat is los te laten. Voor de gemeente betekent dit zelf veranderen en tegelijkertijd de inwoners van Deventer meer de ruimte geven hun rol te pakken.

Besturen in Deventer

Een nieuw evenwicht vraagt ook om een nieuwe stijl van besturen. De code voor goed openbaar bestuur is leidend voor het uitvoeren van dit coalitieakkoord. Wij willen werken in een open bestuursstijl. We willen open discussies tussen het college van burgemeester & wethouders en gemeenteraad enerzijds en tussen gemeentebestuur en samenleving anderzijds. Discussies over

belangrijke onderwerpen, waarbij uitkomsten niet op voorhand vastliggen. Dit vraagt een verdere professionalisering van de gemeentelijke communicatie.

We willen een meer ontspannen relatie tussen raad en college en met de inwoners. Dit is bewust een coalitieakkoord op hoofdlijnen, dat veel ruimte laat aan de raad om tot eigen oordeelsvorming te komen. De gemeenteraad krijgt meer ruimte om de kaders van het beleid vast te stellen. Het college gaat zich nadrukkelijker bezig houden met beleidsvoorbereiding en uitvoering (binnen de kaders van de raad).

Voor die open discussies presenteert het college de raad vaker alternatieven en staat hem ter zijde bij het maken van kaderstellende keuzes. Discussies maken de besluitvorming sterker.

Met diezelfde open houding treedt het gemeentebestuur ook de bevolking tegemoet en is daarmee ook aanspreekbaar op besluiten. Het is belangrijk om heldere keuzes te maken, daarover goed te communiceren en verantwoording af te leggen. De gemeente is immers voor inwoners, organisaties en bedrijven de eerste overheid die aangesproken wordt voor tal van zaken, van concrete dienstverlening tot beleid.

Zelf meedoen brengt inwoners en bestuur dichterbij elkaar. Wij willen graag gebruik maken van wat leeft in de Deventer samenleving. We gaan zoeken naar nieuwe impulsen om de Deventenaar niet alleen beter te betrekken bij wat we doen, maar ook volwaardig mee te laten doen. We maken goed gebruik van bestaande en nieuwe (bestuurlijke) instrumenten om onze inwoners, organisaties en bedrijven mee te laten doen bij het politieke proces. Zo gaan we bij complexe vraagstukken vooraf aangeven hoe we hen betrekken bij oplossingen en besluitvorming. Daarnaast maken we een raadgevend referendum mogelijk.

Een complexere samenleving vraagt om een herpositionering van het bestuur, nieuwe speelruimte en een goed samenspel tussen publieke en private partners. Het college en de raad moeten heldere strategische keuzes maken, ondersteund door een flexibele ambtelijke organisatie die is toegesneden op de nieuwe manier van open besturen. Herkenbaarheid van de organisatie en realisatiekracht van onze medewerkers zijn daarvoor nodig. We gaan daarom werken met herkenbare en resultaatgerichte programma's, waarbij verantwoordelijkheden van medewerkers eenduidig zijn en waarbij bevoegdheden aansluiten op die verantwoordelijkheden. Daarnaast willen dat de organisatie meer dan voorheen gebiedsgericht en interactief gaat werken om de betrokkenheid en bijdragen van inwoners en partners bij beleid en uitvoering te vergroten. Dit laatste is bijvoorbeeld al bij de Toekomstvisie 2030 gebeurd. Een groot aantal punten van de Toekomstvisie is in dit akkoord verwerkt. We bezien wat de komende periode nog verder uitgewerkt moet worden.

Kortom: samen met onze inwoners en strategische partners zoals medeoverheden, organisaties, ondernemers en bedrijfsleven en ondersteund door een slagvaardig ambtelijke apparaat, gaan we de uitdaging aan om een nieuw evenwicht in het besturen van de gemeente te vinden.

Strategische partners, gemeentelijke en grensoverschrijdende samenwerking

Instellingen en organisaties uit het maatschappelijk middenveld, corporaties, ondernemers en het bedrijfsleven, zijn belangrijke strategische partners om samen ontwikkelingen in te zetten, daar draagvlak voor te verkrijgen en te realiseren. Die samenwerking zetten we voort.

Met onze buurgemeenten werken we al intensief samen in de regio. In Stedendriehoek of ander verband zoals in Salland. Dit doen we ten behoeve van behoud, versterking en uitbreiding van voorzieningen op terreinen van wonen, werken, onderwijs, zorg, recreatie in of voor onze regio. Ook die samenwerking zetten we voort, waarbij we vooral inzetten op innovatie, kwaliteit van het voorzieningenaanbod en versterking van de regio Stedendriehoek en Salland.

Het huidige bovenlokale onderwijsaanbod in de Stedendriehoek verdient verdere versterking en uitbreiding. Deventer wil graag met onderwijsinstellingen, andere gemeenten en bedrijfsleven samenwerken om dit met goed afgestemde initiatieven te realiseren. Wij blijven bevorderen dat Deventer ook weer wetenschappelijk onderwijs krijgt en daarmee haar aantrekkingskracht op studenten blijft behouden.

Een belangrijke samenwerkingspartner blijft de provincie Overijssel. In het verleden hebben we samen of met (financiële) steun van de provincie, veel voor Deventer kunnen bereiken. We blijven samenwerken, draagvlak en steun zoeken bij de provincie. Bij beleidsontwikkelingen, concrete projecten en investeringen voor gemeente en regio. Ook de lobby richting het Rijk doen we samen. We staan positief tegenover de samenwerking tussen de provincies Overijssel en Gelderland. Oriënterende contacten in Euregio-verband formaliseren we en de Europese fondsen benutten we optimaal. Het internationaal beleid, met als basis het lokaal initiatief en de programma's van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en Europese Fondsen, zetten we voort.

Leefbaar platteland

We gaan de positie van het buitengebied verder versterken met goed wonen en werken.

Wonen en werken

Het platteland moet op eigen kracht kunnen functioneren en de dorpskernen moeten vitaal blijven. Dit vraagt om een passend woningaanbod en ruimte voor innovatieve ideeën, die passen en ondergeschikt zijn aan de overwegend agrarische functie van het buitengebied. We maken daartoe per dorp een visie op het gebied van wonen, ondernemen en werken.

We gaan door met duurzame ontwikkeling van het platteland, onder andere door het weren van (nieuwe) intensieve veehouderijen buiten de Landbouw Ontwikkeling Gebieden (LOG).

Ondernemers in de agrarische en veeteeltsector staan voor de keuze tussen verdere schaalvergroting, bijvoorbeeld richting industriële landbouw, of juist het beperken van de groei in combinatie met nevenactiviteiten met toegevoegde waarde. Wij zien schaalvergroting niet als doel op zich. We geven de voorkeur aan duurzame, liefst bio- of ecologische landbouw en veeteelt, passend in het Sallandse landschap.

We zien een economisch perspectief in duurzame kwaliteitsproducten. We geven steun aan initiatieven om in de stad op herkenbare plekken agrarische streekproducten te verkopen.

Voorzieningen

Voor het leefbaar houden van platteland, dorpen en kernen gaan we voor een sterk het voorzieningenniveau in de dorpskernen, een goed winkelaanbod en geclusterde sociale en culturele voorzieningen. Dat doen we samen met de daar sterk verankerde netwerken. Bewoners en ondernemers dragen door hun koopgedrag en vestigingsbeleid immers zelf ook bij aan het in stand houden van voorzieningen in hun eigen dorp.

Cultureel ondernemerschap

Het cultureel ondernemerschap op het platteland ondersteunen en faciliteren we maximaal. Nieuwe initiatieven – al dan niet commercieel - bevorderen we. We geven meer aandacht aan de promotie van deze activiteiten.

Duurzame ruimtelijke ontwikkelingen

Duurzaamheid is één van de rode draden in dit collegeprogramma. Een energieneutraal Deventer is het streven. Daar zetten we op in.

Ruimtelijke Ontwikkeling

Wij gaan het algemeen belang bij ruimtelijke ontwikkelingen duidelijker waarborgen door vooraf in samenspraak en met inspraak de kaders te bepalen. Er moet voor inwoners en ondernemers meer ruimte en duidelijkheid komen voor het realiseren van eigen ideeën en wensen. Dat prikkelt innovatie en ondernemerschap. Zo geven we meer aandacht en ruimte voor (collectief) particulier opdrachtgeverschap.

We willen vóór de zomer van 2011 een nieuwe welstandsnota die eenvoudig beschikbaar, leesbaar en toepasbaar is. In overleg met bewoners leggen we dan per gebied karakteristieke kenmerken vast. Zo kan iedereen gemakkelijk zelf vaststellen of een eenvoudig bouwplan passend is. De Planadviesraad kan zich dan concentreren op monumenten en andere complexe bouwprojecten. We wijzen kavels aan waarop men binnen globale eisen naar eigen inzicht kan bouwen.

Met ons nieuwe welstands –en reclamebeleid pakken we ook reclame-uitingen die de openbare ruimte ontsieren, overbodige verkeer- en verwijzingsborden en andere vormen van overbebordong aan.

Duurzaamheid betekent ook het hergebruik van bestaande gebouwen. Wij willen leegstand dan ook weer gevuld zien. In gebieden waar (her-)ontwikkeling wenselijk is, is het belangrijk ruimtelijke

plannen zo in te richten dat alleen dat wat echt ongewenst is, onmogelijk wordt gemaakt. Gewenste ontwikkelingen moeten juist de ruimte krijgen. Dit geldt voor woningen, bedrijventerreinen en het agrarisch gebied.

Ontwikkelingen bevorderen we ook door vergunningen zo veel mogelijk samen te voegen en makkelijker en sneller te verlenen. Voor onomstreden complexe ontwikkelingen willen we meer procedures verkorten. Bestemmingsplannen en procedures moeten zo veel mogelijk gebieds- en ontwikkelingsgericht zijn (in plaats van beheersgericht).

Er komt meer aandacht voor de stedenbouwkundige samenhang tussen projecten. Het vlekkenplan van Coenen en Asselbergs is daar een goed voorbeeld van. Stedenbouwkundige invullingen betreffende maat, functie en architectonische verschijningsvorm mogen niet afhankelijk zijn van persoonlijke voorkeuren van politici of belangengroepen.

We stellen een stadsbouwmeester aan voor maximaal vier jaar. Die brengt vooraf een advies uit over de (grote) ontwikkelingen in de binnenstad. De stadsbouwmeester maakt gebruik van de kennis in de gemeente en de gemeentelijke organisatie.

Sterke wijken

Wij gaan voor sterke wijken en dorpskernen. Daarom besteden we ook in andere wijken dan de herstructureringswijken aandacht aan de leefbaarheid en de sociale samenhang. Juist om te voorkomen dat op termijn grootschalige herstructurering met sloop en nieuwbouw noodzakelijk is. De sociale programma's in de herstructureringswijken (Rivierenwijk, Keizerslanden en Voorstad-Oost) zetten we voort.

Er moet voldoende aanbod zijn van goedkope huurwoningen. Wij laten pas woningen slopen als er concreet zicht is op nieuwbouw. De sloop van goedkope woningen maakt het aanbod van en de keuze aan woningen voor de doelgroep moeilijker. In de praktijk zijn nieuwe sociale huurwoningen, zelfs met huurtoeslag, duurder voor de bewoners. We kijken daarom steeds kritisch of het haalbaar is woningen op te knappen. Slopen doen we alleen als de staat van de woning erg slecht is of kosten van opknappen tot een te hoge huur leiden.

Voor de huidige herstructureringswijken zijn met partners afspraken gemaakt over de sociale en fysieke programma's. In nieuwe herstructureringswijken maken we met onze partners nieuwe afspraken. Over de onderlinge afstemming van onze sociale en fysieke programma's op gebieds- en stedelijk niveau. En over wat we gezamenlijk (in coproductie) doen. Op termijn moeten herstructureringsprocessen ingebed zijn in ons reguliere fysieke en sociale beleid.

Een goede ontwikkeling van de Rivierenwijk vereist een sterkere samenhang tussen de buurten die nu door het steeds drukker Hanzetracé worden gescheiden. Wij willen daarom tot afspraken komen over gezamenlijke financiering en uitvoering van een verdiepte aanleg van de Amstellaan. Alleen indien blijkt dat hiervoor geen partners zijn te vinden, zal een besluit tot een andere oplossing worden genomen. De Rivierenwijk moet al te lang wachten. Daarom richten we de plannen zo in dat na een beslissing over de Amstellaan de bouw van woningen en van het wijkvoorzieningscentrum zo snel mogelijk op gang komt.

Wonen en Volkshuisvesting

In Deventer is het goed wonen en dat moet zo blijven. Als we een generatie verder zijn is het mogelijk dat Deventer niet langer groeit. De bebouwde omgeving moet zoveel kwaliteit hebben dat we dan ook jarenlang vooruit kunnen. Dit vraagt om hoogwaardige en duurzame woningen, levensloopbestendig en met voorzieningen in de buurt waarvoor ook dan voldoende draagvlak is.

De in 2009 vastgestelde woonvisie is de grondslag voor ons volkshuisvestingsbeleid. We blijven alert op ontwikkelingen in de markt en stemmen de uitvoering en het realisatietempo daarop af.

Het is belangrijk dat in buurten een verscheidenheid aan woningen in verschillende prijsklassen is. Het is eveneens belangrijk dat de meest betaalbare woningen beschikbaar zijn voor mensen met een smalle beurs.

Voor het behoud van een goede sociale structuur van wijken bevorderen we een goede doorstroming. Wie dat wil moet in de eigen buurt een wooncarrière kunnen maken. Aantallen en prijzen van koopwoningen voor starters in de sociale sector willen we op dit doel afstemmen.

De gemeente richt haar besluiten over ruimtelijke ordening, gronduitgifte en prestatieafspraken met corporaties zo in, dat dit aantoonbaar bijdraagt aan de doelstellingen van het woonbeleid. We gaan meer dan voorheen opvattingen en gegevens uitwisselen. Onderlinge afstemming kan veel aan het doel bijdragen.

De markt voor woningen en bedrijfsruimten is blijvend veranderd in een vraaggestuurde markt. Het is daarom belangrijk dat we ruimtelijke ontwikkelingen goed afstemmen op de vraag. Niet alleen in

hoeveelheid, maar ook in kwaliteit. Hierbij is het belangrijk om een planmatig ruime voorraad te hebben voor mogelijke toekomstige ontwikkelingen, maar pas te investeren als de grond op korte termijn verkocht kan worden.

We geven voorrang aan herontwikkeling van het bebouwde gebied boven het uitbreiden daarvan. De boekwaarde op projecten waar de komende jaren niet aan gewerkt wordt (zoals Deventer Noordoost) brengen we met deze benadering in overeenstemming.

Wij willen in overleg met de corporaties en buurgemeenten de regels voor het toewijzen van woningen zo aanpassen dat sociale probleemgevallen worden gespreid en niet in een enkele buurt in elkaars nabijheid terecht komen. In extreme gevallen zijn aangepaste woonvormen denkbaar.

Projecten

De ontwikkeling van het Havenkwartier volgens het 'Vlaams model' zetten we voort. We zijn hierbij voor de snelheid van ontwikkelen ook afhankelijk van rijks- en provinciale bijdragen. Het Havenkwartier maakt onderdeel uit van Groot Bergweide. Daarbinnen vragen, naast het Havenkwartier, ook ontwikkelingen op het gebied van herstructurering van bedrijventerreinen, sanering van locaties en het bestrijden van leegstand nadrukkelijk de aandacht. Deze projecten pakken we op in onderlinge samenhang - ook financieel - waarbij we op termijn ook Kloosterlanden betrekken.

We pakken de plannen voor de stationsomgeving voortvarend op. Optimale bereikbaarheid, naadloze aansluiting bij de Binnenstadsvisie, versterken van onderwijs en werkgelegenheid en ruimtelijke kwaliteit zijn daarbij belangrijke ijkpunten.

De Visie Binnenstad geeft ook duidelijkheid over de toekomst voor het Sluiskwartier. Zowel voor de korte als voor de langere termijn is het nodig concreet aan te geven wat de gewenste ontwikkeling is. Hiertoe is breed overleg nodig waarbij we onder meer de (on)mogelijkheden van een stadshaven of een park betrekken.

Duurzaamheid en milieu

Energie en duurzaam bouwen

De visie Duurzaam Deventer vertalen we in een uitvoeringsprogramma, waarbij onder andere aandacht is voor minder en verantwoord energiegebruik en duurzaam bouwen.

Het beperken van energiegebruik is belangrijk voor ons milieu. Met het beter isoleren van nieuwe en bestaande huizen is een grote duurzaamheidswinst te halen. Stapsgewijs scherpt het Rijk de eisen voor energiezuinig bouwen (energie prestatie coëfficiënt EPC) in het Bouwbesluit aan. Dat juichen we toe, maar het mag van ons nog ambitieuzer. We ondersteunen een eventuele versnelling van de aanscherping van die energieprestatie-eisen. Minimaal handhaven we de doelstelling van Duurzaam Deventer Dichterbij. We onderzoeken hoe we prikkels kunnen geven om te kiezen voor nóg energiezuiniger of zelfs energieneutrale nieuwbouw.

Investerings in ons milieu moeten een zo hoog mogelijk rendement opleveren. Daarom blijven we monitoren hoe een investering in energiebeleid het meeste klimaatrendement oplevert. In het kader van de Toekomstvisie 2030 steunen en activeren we ook de corporaties bij het isoleren van hun woningen. We zetten met andere overheden een ondersteuningsregeling op voor het verbeteren van de energieprestatie van bestaande particuliere woningen.

Niet iedereen heeft op zijn eigen huis plek voor een zonnecollector. We willen op een aantal grote gebouwen collectieve zonnecollectoren plaatsen, waar individueel een aandeel in genomen kan worden.

Zelf geven we ook het goede voorbeeld. Bij gemeentelijke inkoop nemen we een duurzaamheidsparagraaf op met daarin ook ruimte voor innovatieve aanpak en technieken.

Afval en hergebruik

De aanpak van zwerfvuil heeft onze volle aandacht. Deventer is en blijft een schone gemeente, waar inwoners en bezoekers zich niet hoeven te ergeren aan de troep van een ander. Dit is niet alleen een taak van de gemeente. De Deventer Schoonfamilie is daarvan een enthousiasmerend voorbeeld. Ook de wijkaanpak kan hierbij een rol spelen. We willen de samenwerking met en tussen partners op het terrein van afval, reiniging en milieu verbeteren. Daarbij wordt het milieubesef van inwoners versterkt. We ontwikkelen een (ondergronds-)afvalstelsel voor de binnenstad, ook om zwerfvuil te voorkomen. Het ophalen van bedrijfsafval wordt hierbij betrokken.

We onderzoeken wat de beste manier is om afval te scheiden om zo tijdig plannen voor de toekomst te kunnen maken. Het restafval bedraagt in 2014 150 kg/pp per jaar en in 2030 25 kg/pp.

De voordelen van samenvoeging van de afvalbedrijven Circulus en BerkelMilieu moeten worden onderzocht op onder meer mogelijkheden tot het verlagen van de bedrijfsvoeringkosten. De toepassing van kringloop en duurzaam hergebruik in combinatie met innovatie (cradle to cradle) is van belang. De Ulebelt is hiervoor een goed pilotproject. Daarbij willen we ook een aantal leerwerktrajecten inzetten.

Water

Wij willen de komende periode meer aandacht besteden aan samenwerking met de waterschappen. We hebben samen een taak in het beheer van het oppervlaktewater. We gaan werken aan het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater, en vooral het herstel van de natuurlijke watersystemen. De gemeente heeft met de waterschappen ook een gemeenschappelijke taak voor het afvoeren en verwerken van afvalwater. Door binnen de afvalwaterketen intensiever samen te werken met de waterschappen willen we een wezenlijke kostenbesparing bereiken.

Bereikbaarheid van Deventer

Deventer is met de ligging aan de A1 en de IJssel, de treinverbinding naar alle windstreken en de centrale ligging in het land een uitstekend bereikbare gemeente. Binnen de gemeente zelf zijn tal van fietsroutes en is een goed functionerend openbaar vervoer.

Voorop staat dat we beslissingen over de ruimtelijke inrichting van de (binnen)stad en de verkeersstructuur (bereikbaarheid en parkeren) meer in samenhang gaan voorbereiden.

Bereikbaarheid

We gaan een stevige lobby starten voor de verbreding van de A1 en voor een derde IJsselbrug. De bereikbaarheid van de binnenstad gaan we integraal bekijken. Dat betekent dat we voor bereikbaarheid en ontsluiting in ieder geval gaan kijken naar de hoofdwegenstructuur en de mogelijkheden van binnenstadsdistributie. Daarvoor zijn geen nieuwe onderzoeken nodig maar de opgaven bekijken we in samenhang. Inwoners, bedrijven en instellingen betrekken we daarbij (bijvoorbeeld door gebruikmaking van de conclaafmethode zoals Coenen en Asselbergs die hebben geopperd).

We laten de mogelijkheden van binnenstadsdistributie onderzoeken om de hoeveelheid vrachtverkeer aldaar te verminderen. Onder andere in Zutphen zijn hiermee al positieve ervaringen opgedaan, waarbij ook retourbedrijfsafval op deze wijze kan worden afgevoerd. Wij willen inspelen op dit soort initiatieven en aansluiten bij lopende initiatieven.

We realiseren een optimale doorstroming van het Hanzetracé als economische poort van Deventer. We willen met provinciale steun en afgestemd op de verkeersafwikkeling van de binnenstad een verbreding van het Hanzetracé tot 2x2 rijstroken vanaf de Zutphenseweg tot de Van Oldenielstraat inclusief het kruispunt Henri Dunant/Raalterweg/van Oldenielstraat.

We stimuleren het fietsgebruik. Het bevordert een goede doorstroming vanuit buitenwijken en de dorpen naar de binnenstad en het station. Verkeersonveilige of onduidelijke situaties pakken we aan. We verbeteren het fietsparkeren in de binnenstad en bij het NS- stations.

In Schalkhaar is na goed overleg met het Platform Schalkhaar een convenant getekend dat tot maatregelen moet leiden om de verkeersdruk op de Oerdijk te verminderen. Ook in Diepenveen is de verkeersdruk op de Dorpsstraat een punt van aandacht, zeker wanneer gekeken wordt naar de herinrichting van dit gebied. Er dient een goede balans gevonden te worden tussen goede bereikbaarheid en tegengaan van hinder.

Voor Bathmen geldt dat het centrum op piekmomenten parkeerdruk ervaart. In overleg met bewoners en Boode kijken we naar passende oplossingen.

Het experimenteren met een autoluwe Welle op de zondagen in de maanden juli en augustus zetten we voort, bij voorkeur gekoppeld aan activiteiten op zondagen. We evalueren dit na twee zomerperiodes in het najaar van 2011.

Parkeren

In en rond de binnenstad realiseren we duurzame parkeeroplossingen. Daarbij hebben we aandacht voor het parkeren van de bewoners. Parkeren in parkeergarages in plaats van op straat stimuleren we en gaan we aantrekkelijker maken. Dat komt de kwaliteit van de openbare ruimte ten goede en zo kunnen we de parkeergarages optimaal benutten.

Deventer kent, als in de binnenstad wordt gebouwd, een systeem van financiële bijdragen aan het parkeerfonds. Daarmee wordt de verplichting om in eigen parkeerbehoefte te voorzien afgekocht. Wij willen de hoogte van de bijdrage aan het fonds laten afhangen van de functie en het moment van de

parkeerbehoefte (dag of avond, werkdagen, zaterdag of zondag). Ook beogen we een onderscheid in de bijdragen bij verplaatsingen van functies en nieuwe vestiging van functies.

We realiseren snel een dynamisch parkeerverwijssysteem.

We voeren een klantvriendelijker systeem van betalen (zoals betalen per minuut) in waar de huidige apparatuur het financieel-technisch toestaat.

We bekijken de mogelijkheden van het uitbreiden van de route van het centrumbusje, onder andere als verbinding tussen de parkeergarages.

Openbaar vervoer

Bij de nieuwe aanbesteding van het openbaar vervoer en in onze besprekingen met ProRail/NS bepleiten wij een frequentere busverbinding naar Diepenveen en extra treinstations of voorhaltes in Bathmen, bedrijvenpark A1 en Borgele/Platvoet. Zo maken we het aantrekkelijker per openbaar vervoer te reizen naar en binnen Deventer

Samenleven en meedoen

Wij vinden dat iederéén in de Deventer samenleving mee moet (kunnen) doen. Ons sociaal en fysiek beleid zetten we daar nog gericht op in.

Meedoen in de samenleving

De betrokkenheid van onze inwoners en organisaties bij stad en platteland blijkt uit de vele manieren waarop zij zich laten zien en horen. De activiteiten die zij zelf organiseren, de wijkaanpak, het proces rond de visie binnenstad en hun veelzijdige deelname aan informatie- en inspraakmogelijkheden.

Deventenaren doen dus graag mee aan de samenleving! Wij vinden dat iederéén in Deventer aan de samenleving mee moet (kunnen) doen en wij willen dat op alle aspecten van de Deventer samenleving vergroten.. Zo willen we de verdere emancipatie van minderheden bevorderen. We gaan daarvoor een breed diversiteitsbeleid opzetten. Ook de maatschappelijke deelname van mensen met fysieke of sociale beperkingen heeft onze nadrukkelijke aandacht.

De doelstellingen van samenlevingsopbouw zijn dan ook bedoeld voor alle Deventenaren en nog steeds actueel. Het gaat om zelfredzaamheid, meedoen, zich maatschappelijk inzetten en sociale samenhang in wijken en buurten. Dat is medebepalend voor de sociale samenhang: wat Deventer voor de Deventenaren betekent en omgekeerd. Niet alleen het gemeentebestuur, maar ook het werk van talloze professionals, mantelzorgers en vrijwilligers zorgt voor die sociale samenhang. Deventer koestert daarbij haar gastvrije Hanzekarakter, noaberschap en vrijwilligersbeleid. Dat maakt dat we veel kunnen overlaten aan de kracht van de stad en platteland. Om dit steun te geven en onze middelen optimaal in te zetten, komen de gemeentelijke sociale beleidsprogramma's met een gezamenlijke uitvoeringsagenda. Zo kunnen Samenlevingsopbouw, Opvang en Zorg, Wmo, Werk en Inkomen en Jeugd en Onderwijs gezamenlijk het sociale beleid richten op meedoen in de samenleving.

Nieuwe Nederlanders kunnen bij hun inburgering op onze steun blijven rekenen. Het leren van de Nederlandse taal is de basis om mee te kunnen doen. Dat geldt ook voor laaggeletterden. Daarom blijft de aandacht voor laaggeletterdheid onverminderd van belang.

Indien nodig ondersteunen wij in zwakke(re) wijken het streven naar meedoen in de samenleving met een voorzieningenaanbod op het behoefteniveau van de wijk.

Wijkaanpak

De Deventer wijkaanpak is aan herijking toe. De eigen verantwoordelijkheid van bewoners voor de directe woon- en leefomgeving blijft centraal staan, maar het is een uitdaging om de wijkaanpak meer van de hele wijk te maken in plaats van alleen het wijkteam en de taakgroepen. Kernwaarden in de wijkaanpak blijven ook noaberschap, elkaar respecteren en tolereren, bevorderen van onderlinge contacten, de eigen buurt (leren) kennen en in je eigen buurt naar school gaan en spelen.

De zorg voor de directe leefomgeving is in de wijkaanpak inmiddels goed belegd. De sociale aspecten van een wijk behoeven meer aandacht. De wijkaanpak gaat contacten tussen verschillende groepen bevorderen. Net als bij "wonen" aangegeven komt er een harde aanpak van verzekers in de wijken. Bewoners krijgen meer medeverantwoordelijkheid en invloed op sociale en fysieke maatregelen en op het beheer van hun buurt. Maar ook in de besteding van budgetten voor groen – en straatonderhoud, speelvoorzieningen, reiniging en stadstoezicht. Ze kunnen schuiven binnen en tussen deze budgetten.

Hier komen spelregels voor. Op die wijze kunnen zij de (kwaliteit van de) openbare ruimte ook laten aansluiten op hun eigen inzet en beleving.

In de wijkaanpak wijkbewoners en de gemeentelijke (beleids)medewerkers als vanzelf samen. Bij complexe en/of wijkoverstijgende thema's die een expliciete aanpak op stedelijk niveau en de inzet van meerdere organisaties en beleidsterreinen vergen, pakt de gemeente een coördinerende rol.

Gebiedsgericht werken

In wijken en dorpen spelen meer thema's dan de zorg voor de directe leefomgeving en sociale samenhang. Er zijn daar ook ontwikkelingen waar wij ons zowel politiek-bestuurlijk als op beleids- en uitvoeringsniveau gericht moeten concentreren en daar ook onze inzet samen met betrokken bewoners en partners moeten plegen. Dit gebiedsgericht werken we zowel bestuurlijk als in onze organisatie verder uit.

Openbare orde en veiligheid

Verschillende ontwikkelingen vragen de komende jaren om een versterkte inzet en regie van de gemeente op het terrein van openbare orde en veiligheid. Dit geldt met name voor de verplichte kwaliteitsverbetering van gemeentelijke en regionale voorbereiding op rampen, voor het verlenen van meer verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de burgemeester (bijvoorbeeld in het kader van het huisverbod en de nieuwe voetbalwet) en voor het borgen van de veiligheid bij de grote evenementen.

Wijkbewoners en (wijk)organisaties hebben zelf een verantwoordelijkheid voor een veilige en schone wijk. Wij zetten in op preventieve maatregelen in de directe woon- en leefomgeving. Dit kan onder andere door samenwerking van bewoners, sleutelfiguren, wijkaanpak en instellingen in buurt en wijk (in projecten zoals Buurt Veilig). Goede voorlichting over de taken van onder andere de toezichthouders en politie en over maatregelen zoals 'kostenverhaal daders' hebben een preventieve werking en versterken het draagvlak.

Camerabewaking kan zowel preventief als correctief een middel zijn bij het vergroten van de veiligheid. Voorwaarde bij toepassing van camerabewaking is dat de gegevens, indien zij niet binnen een vast te stellen periode door justitie zijn opgeëist, automatisch worden gewist. Het plaatsen van camera's in de publieke ruimte mag alleen daar waar het effect ervan gemeten kan worden.

Camerabewaking kan geen vervanging zijn van een fysieke bewaking. Camerabewaking en toezicht door agenten moeten elkaar versterken.

Zichtbare aanwezigheid van politie, wijkagent en toezicht is van groot belang. Wij dringen er bij de korpsbeheerder van de regiopolitie op aan de politiesterkte voor Deventer op peil te houden.

Jeugd en onderwijs

Deventer is een goede gemeente om op te groeien. Dat moet zo blijven. Dat kan alleen samen met iedereen die daarbij betrokken is. Dat zijn in de eerste plaats kinderen en jongeren zelf. Voor zaken die in de buurt spelen, krijgen zij binnen de wijkaanpak betere mogelijkheden. Bij onderwerpen die buurtoverstijgend zijn, gaan we jongeren via het onderwijs betrekken. We gebruiken bij onderwerpen die jongeren raken, meer eigentijdse en laagdrempelige vormen van participatie. Bij een onderwerp als alcoholpreventie is een grotere betrokkenheid van jongeren zelf onmisbaar.

Ouders, familie, buurtgenoten en mensen die vrijwillig of beroepsmatig met kinderen werken, zijn net zo goed bepalend voor een goede opvoeding. Breed gedeelde opvattingen zijn daarbij van grote waarde, want opvoeden is zowel een persoonlijke als een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Wij gaan in 2011 een gemeentebreed gesprek voeren over opgroeien en opvoeden, waarbij de rol van opvoeders centraal staat, ook bij het opzetten van het gesprek.

Alle aandacht blijft erop gericht dat je als jong volwassene ook je draai in de samenleving kunt vinden. Daarom gaan we het aantal Deventer jongeren dat een diploma haalt waarmee je goed op de arbeidsmarkt terecht kunt de komende jaren laten groeien.

De schooluitval blijven we verder terugdringen. We gaan de doelstelling daarvoor opnieuw formuleren. Dit vergt goede afstemming met en tussen de scholen. Hierbij vragen wij aandacht voor onderwijs dat beter aansluit bij de leefwereld van jongeren. Bijvoorbeeld door het opzetten van vakcollege, in samenwerking met het bedrijfsleven, in Techniek Onder Een Dak en het bieden van een breed palet aan opleidingen.

We gaan een actief stagebeleid voeren voor afstudeerders en trainees. Het aantal stageplaatsen bij de gemeente Deventer, ook uit het MBO en ROC, stijgt daarom jaarlijks gemiddeld naar 5% van het personeelsbestand (45 plekken).

Deventer verdient goed onderwijs in goede gebouwen. Voor onderhoud, renovatie of vervangende nieuwbouw hebben we al een Integraal Huisvestingsprogramma waarmee we tot 2016 jaarlijks in onderwijshuisvesting en onderhoud kunnen investeren.

Bij renovatie en nieuwbouw van scholen moet de kwaliteitsstandaard gericht zijn op het onderwijs van de toekomst. Voor de binnenkant van de gebouwen zijn de besturen van de scholen verantwoordelijk. We blijven de samenwerking met en tussen schoolbesturen om het binnenklimaat overal op peil te brengen bevorderen.

We streven naar gemengde buurten met gemengde basisscholen. Er zijn interessante en succesvolle initiatieven gaande binnen het brede schoolconcept om onderwijsachterstanden weg te werken en segregatie tegen te gaan. Ook in de komende raadsperiode blijven we deze ontwikkelingen steunen. Onderwijsachterstanden zijn onacceptabel. De Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE) legt de basis om de schoolloopbaan goed te beginnen en achterstanden te voorkomen. We maken in het kader van de nieuwe wet op de VVE afspraken met de schoolbesturen over doelgroepbereik en stimulering van ouders tot deelname van hun kind aan de VVE. Wij willen bij de invoering van de nieuwe wetgeving voor kinderopvang en peuterspeelzalen zoveel mogelijk initiatieven stimuleren om kinderen in de buurt op te vangen. Dit sluit ook aan bij het Tijdenbeleid, dat het goed samengaan van werk en opvoeden eenvoudiger maakt.

Sport en bewegen

Sport en bewegen maken dat inwoners fit en gezond blijven en meedoen in de samenleving. Dat begint al op jonge leeftijd. We blijven breedtesport en bewegen op wijk- en basisschoolniveau stimuleren. Brede scholen en wijkvoorzieningen gaan hierbij samen aan kop.

Deventer kent op wijkniveau tal van organisaties en accommodaties voor onderwijs, sport en samenlevingsopbouw. Wij zetten met betrekking tot hun activiteiten in op een betere coördinatie en samenwerking om zo meer mensen te laten bewegen en meedoen.

Het Sportservicecentrum wordt vervangen door een nieuwe sportoverlegstructuur die sportverenigingen met raad en daad bijstaat.

Accommodatiebeleid

Gemeentebreed willen we accommodaties zo effectief mogelijk gebruiken: deelnemers aan onderwijs, sport, cultuur, zorg en samenlevingsopbouw moeten in hun wijk van de daar beschikbare accommodaties gezamenlijk gebruik kunnen maken. We gaan een efficiënter ruimte- en voorzieningengebruik realiseren. De inventarisatie daarvoor is eind 2010 gereed. Daarmee zetten we het accommodatiebeleid voort en gaan we dit nog nadrukkelijker koppelen aan de verdere ontwikkeling van dertien brede scholen. Voor de dorpskernen ligt hier een kans verschillende functies een eigen en herkenbare plek in het dorp te geven.

Voor (sport)accommodaties in de wijk stellen we kwaliteit voorop. Indien sportaccommodaties moeten worden opgeknapt, dan gebeurt dit in overleg met verenigingen.

Wmo

In het zorgaanbod staan de cliënt en diens zelfredzaamheid centraal. We waarborgen kwaliteit en continuïteit, onder andere door meer vraag- en klantgericht te werken. De subsidies en vrijwilligersinzet in de Wmo gaan we stroomlijnen en efficiënter maken. Daardoor kunnen we met het beschikbare budget meer bereiken.

Het Wmo-loket ontwikkelen we met de betrokken ketenpartners door naar een centraal zorgloket. Door de verdere verschuiving van de AWBZ- pakketmaatregelen naar de gemeenten verbreden we het lokale zorgpakket. We zoeken naar mogelijkheden om via collectieve voorzieningen meer specifieke doelgroepen te bedienen.

Opvang en zorg

Wij zijn met Regizorg ver gevorderd in het opzetten van een sluitende zorgketen voor de meest kwetsbaren. Die keten willen we in samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin uitbreiden naar gezinnen met een multiproblematiek.

Armoedebeleid

Werk en een zelfstandig inkomen blijven de basis van een ieders bestaan. Voor wie dit niet heeft kent Deventer een gericht re-integratiebeleid. We verhogen de prikkels om aan het werk te gaan en hulp te

zoeken bij budgetbeheer als dat nodig is. Mensen moeten daar ook zelf hun verantwoordelijkheid nemen.

De wachttijden bij de Budget Adviesbureau Deventer fluctueren, maar mogen niet langer zijn dan de wettelijke termijn van vier weken.

We hebben een gericht armoedebeleid met vele voorzieningen zoals bijzondere bijstand en langdurigheidtoeslag. Met Rechetop! en Stichting Leergeld voor de kinderen zorgen we ervoor dat ook mensen met lage inkomens mee kunnen blijven doen in de Deventer samenleving. We gaan eind 2010 al deze regelingen inventariseren op gebruik en effectiviteit.

Economie en Werk(gelegenheid)

Economische dynamiek en de daarmee gepaard gaande werkgelegenheid zijn voor iedere Deventenaar van groot belang. We willen voor bewoners, bedrijven en ondernemers in onderlinge samenwerking de sociaal-economische omstandigheden in stad, wijken en platteland verbeteren.

Samen de schouders eronder

Een goed voorbeeld van het zoeken naar evenwicht tussen overheid en samenleving is te vinden in de samenwerking die bestaat tussen de gemeente en het bedrijfsleven. De economische kopgroep zetten we voort waarbij we vanuit de gemeente nadrukkelijker de component arbeidsmarktbeleid in zullen brengen. Ook stellen we in 2010 een Economische Visie op waarbij participatie van het bedrijfsleven van groot belang is. De economische toekomst van Deventer is geen zaak van alleen de gemeente. Nadrukkelijk is daar de inbreng van het bedrijfsleven van belang.

De samenwerking met de Deventer Kring van Werkgevers (DKW) en het Midden en Kleinbedrijf (MKB) is waardevol en wordt waar mogelijk verder geïntensiveerd. Ook de samenwerking met andere netwerken van ondernemers, bijvoorbeeld netwerken van zelfstandigen zonder personeel (ZZP-ers), gaan wij verder uitbouwen. Hierbij gaat het uiteraard om het streven naar een aantrekkelijke gemeente om in te ondernemen. Ook op het gebied van bijvoorbeeld duurzaamheid kunnen uit samenwerking innovatieve toepassingen ontstaan.

Werk en Inkomen

De beste inkomensvoorziening en participatiemiddel zijn werk en een betaalde baan. Daarom is ons eerste doel mensen aan werk te helpen. Menselijk kapitaal mag niet verloren gaan door werkloosheid. De overheid ondersteunt, maar de eigen verantwoordelijkheid van mensen mag niet vergeten worden. Het nemen van verantwoordelijkheid, ook voor elkaar, behoort tot een ons inziens fatsoenlijke samenleving. Tegenover het recht op werk staat de plicht om alles te doen om aan het werk te komen. De Wet werk en bijstand voeren we uit vanuit het beginsel "werk boven uitkering". Iedereen die dat kan, moet maatschappelijk actief zijn. Niemand staat nodeloos aan de kant: iedereen doet betaald werk, volgt scholing of doet vrijwilligerswerk.

Het bestaande beleid ten aanzien van moeilijk bemiddelbaren handhaven we. Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt krijgen hulp bij het vinden van werk, onder meer via Sallcon. Cambio kan als buurtbeheerbedrijf onder andere de wijk economie stimuleren.

Voor wie achterstand heeft kan scholing een middel zijn tot toelating tot het arbeidsproces.

Maatschappelijk nuttige activiteiten in de vorm van vrijwilligerswerk helpen om de kwaliteiten van mensen verder te ontwikkelen. De maatregelen in het kader van re-integratie gaan we op effectiviteit en doelmatigheid bezien. Ook benutten we het inzetten van ESF-gelden beter.

Werkgelegenheidsinitiatieven en wijk economie

We willen voor bewoners, bedrijven en ondernemers de sociaal-economische omstandigheden in de wijken verbeteren door een bloeiende wijk economie tot stand te brengen. In de visie Wijken Werken is aangegeven dat we dit met een gebiedsgerichte aanpak doen. We verbeteren in de wijken de samenwerking tussen bedrijven, organisaties en instellingen voor scholing, opleiding en activering.

We gaan uit van de kracht van bewoners zelf, door hen te activeren tot scholing, opleiding en werk (bij voorkeur in de eigen wijk). We steunen projecten zoals Sterrenvinder om bewoners zelf kansen te laten pakken. Ondernemers die al een binding hebben met de wijk, spelen daarin een grote rol.

Door de wijk aantrekkelijker te maken willen we ook meer nieuw midden- en kleinbedrijf naar de wijk lokken. We bieden startende ondernemers in de wijk een startersinfrastructuur (toeleidingsprojecten, het ondernemershuis, het bedrijfs – of startersverzamelgebouw) en de verruiming van mogelijkheden om een bedrijf aan huis te vestigen. Dit betalen we uit de rijksbijdragen daarvoor.

Bedrijven en ondernemers die zich blijvend in Deventer willen vestigen of gevestigd willen blijven, bedienen wij optimaal met bijzondere aandacht voor banen voor laaggeschoolden en leerwerkplaatsen.

Bedrijventerreinen en kantorenlocaties

We ontwikkelen een plan van aanpak (visie) over hoe om te gaan met bedrijventerreinen en kantorenlocaties in Deventer. De focus ligt daarbij op een inventarisatie wat de gemeente heeft op dit gebied en wat de gemeente daarmee wil. Het bedrijventerrein A1 vervult hierin een vitale functie. Wij spelen in op de dynamiek van de markt door huidige bedrijventerreinen en gebieden die geschikt zijn als bedrijventerrein, vaker ontwikkelingsgericht en flexibel te bestemmen.

Voor de economische vitaliteit en werkgelegenheid moet Deventer voor nieuwe en uitbreidende bedrijven kunnen voldoen aan de vraag naar bedrijventerrein. Met de ontwikkeling van een bedrijvenpark A1 is al een belangrijke stap gezet om Deventer de komende jaren weer van uitgeefbaar bedrijventerrein te voorzien. De ontwikkeling van dit terrein tot een hoogwaardig bedrijvenpark – liefst met een voorstadhalte van de NS - zetten wij door.

Wij gaan het bedrijventerrein Bergweide een krachtige impuls te geven. Op basis van de in 2005 door de raad vastgestelde kaders voor Groot Bergweide wordt het totale gebied als herontwikkelingsgebied beschouwd, inclusief het Havenkwartier.

Havens zijn ook locaties van economische activiteiten. We gaan de (overslag-)havenfunctie van Deventer versterken om meer economische bedrijvigheid aan te trekken en de bereikbaarheid te verbeteren. De havens kunnen ook een recreatieve aantrekkingskracht hebben. Zowel IJssel als havens gaan we hierbij meer benutten. De IJssel wordt hierin betrokken als vervoerstraject.

Voor de samenwerking op de bedrijventerreinen is parkmanagement van groot belang. Ook voor nieuwe bedrijventerreinen is het goed te kijken hoe parkmanagement daarin een rol kan spelen.

Innovatie in de samenleving

Het glasvezelnet in de bebouwde kom zal worden aangevuld met een vergelijkbare voorziening voor snel internet in het buitengebied. Op deze hoogwaardige open infrastructuur streeft de gemeente naar realisatie van innovatieve toepassingen. Hiervoor gaan we samenwerking aan met diverse sectoren, ook in de regio en met de provincie(s). Deze inspanningen komen ten goede aan een gezonde economische ontwikkeling en werkgelegenheid, maar dragen ook bij aan het weerbaar maken van de samenleving bijvoorbeeld in zorg, onderwijs of duurzaamheid. Het geeft ook de gemeente de mogelijkheid om haar communicatie via de lokale omroep voor de gehele gemeente bereikbaar te maken waar sommige gebieden nu nog geen ontvangstmogelijkheid hebben. De beschikbare financiële ruimte wordt maximaal benut om externe geldstromen hiervoor te genereren.

De ICT- infrastructuur, maar ook de mogelijkheden voor wonen, werken en recreëren zullen de komende jaren de aantrekkingskracht voor Deventer mede bepalen. Er wordt een aantrekkelijk klimaat geschapen waarin het voor creatieve bedrijvigheid en innovatieve bedrijven aantrekkelijker wordt om zich in Deventer te vestigen. Deventer kent een steeds groeiende werkgelegenheid in het hogere segment (bijvoorbeeld hoogwaardige adviesbureaus). Het is van groot belang dat deze ondernemingen zich duurzaam blijven vestigen in Deventer.

Koopzondagen en zondagopenstelling

Veel inwoners vinden het belangrijk dat ze hun dagelijkse boodschappen ook op zondag kunnen doen. Door de huidige Winkeltijdenwet en de gemeentelijke Winkeltijdenverordening kunnen met name niet alle supermarkten hier in voorzien. Dat leidt tot oneerlijke concurrentie. Wij gaan naar wegen zoeken om de oneerlijke concurrentie op te heffen zodat het voor meer dan de wettelijke zes winkels mogelijk is om op zondag beperkt open te gaan. Uitgangspunt blijft dat de landelijke wetgeving aangepast zou moeten worden om meer beleidsvrijheid aan gemeenten te geven. De lobby hiervoor blijven wij voeren.

Wij zien mogelijkheden in een genuanceerde toepassing van de verruimde mogelijkheid voor zondagopenstelling in gebieden met veel toerisme (het 'Model Maastricht'). De toepasbaarheid van dit model op Deventer gaan wij onderzoeken. We richten ons daarbij op supermarkten en kleinere foodwinkels.

Op grond van de evaluatie koopzondagen is onze indruk dat in Deventer een model waarbij iedere zondag alle winkels geopend zijn op weinig draagvlak kan rekenen bij ondernemers en consumenten. Het huidige model van iedere eerste zondag van de maand koopzondag spreekt ons aan. Uitbereiding zien wij als mogelijkheid tijdens evenementen en in de maanden november en december (ten behoeve van de feestdagen).

Cultuur en media

Deventer is een cultuurstad met een hoogwaardig aanbod. Wij blijven gaan voor een toegankelijk cultuuraanbod dat voor diverse groepen in de samenleving aantrekkelijk is. Van groot belang is hierbij de cultuureducatie, die jongeren de mogelijkheid om met cultuur in aanraking te komen.

Het culturele erfgoed van onze stad, geconcentreerd in de oude binnenstad, is belangrijk. De opgave om voor onze monumenten te zorgen en het stadsgezicht te bewaren nemen we serieus. Met ons erfgoed is Deventer rijk en door het erfgoed is Deventer aantrekkelijk voor cultuurtoerisme.

Een culture sector die inspeelt op cultuurtoerisme, is voor Deventer ook in andere opzichten belangrijk. Een sterk cultureel voorzieningenniveau is een investering in de concurrentiekracht van heel Deventer. Het maakt het bijzonder aantrekkelijk om in Deventer te komen wonen en werken. Het draagt op een positieve wijze bij aan de marketing van Deventer en geeft een impuls aan creativiteit en innovatie. Daarnaast is er voor detailhandel en horeca direct economisch rendement.

We gaan de komende jaren de samenwerking tussen gemeente, culturele instellingen, (cultuur)toeristische organisaties en de economische partners versterken. Deze samenwerking is ook noodzakelijk om de beschikbare accommodaties en voorzieningen die geschikt zijn voor culturele activiteiten in en rond de binnenstad, meervoudig te gaan gebruiken. Dit vergroot de samenwerking en kruisbestuiving tussen de verschillende organisaties en maakt wellicht middelen vrij voor andere initiatieven.

Een goed cultureel klimaat is gediend bij nieuwe impulsen. Een deel van het cultuurbudget moet vrij inzetbaar zijn om tijdelijk nieuwe initiatieven in stad en ommeland te ondersteunen. Daarvoor is het nodig om ook met enige regelmaat de verleende subsidies tegen het licht te houden.

De lokale democratie is gebaat bij goede en onafhankelijke lokale media. In december 2007 heeft de raad het advies van de Adviescommissie Lokale Omroep Deventer als gewenste ontwikkelingsrichting onderschreven. Vooral de televisie en de activiteiten op internet hebben een flinke impuls gekregen. Aan de lokale omroep vragen we conform dit advies nadrukkelijk aandacht voor de doorontwikkeling van de omroep, vooral radio.

Evenementen

Met het brede aanbod aan evenementen op toeristisch, cultureel en sportief gebied is Deventer inmiddels bekend in Nederland. De evenementen bieden inwoners en bezoekers van droom tot vermaak en dragen op die manier bij aan een prettig maatschappelijk, cultureel en vestigingsklimaat. Daarnaast zijn evenementen van belang voor het imago van Deventer en voor de Deventer economie. Ze hebben Deventer jarenlang hoog en soms gelauwerd in de top tien van Nederlandse evenementensteden gebracht. Dat willen we zo houden, maar dan moeten we goede randvoorwaarden stellen en met een totaalprogrammering voor de verschillende doelgroepen komen ("Voor elk wat wils").

Deventer kent drie grote evenementen met landelijke allure: Het Dickensfestijn, Deventer op Stelten en de Boekenmarkt. De VVV Deventer is op het gebied van evenementen een belangrijke en drijvende kracht. Maar ook het kleinere Reinckenfestival, het accordeonfestival en enkele sportevenementen maken Deventer landelijk bekend. Daarnaast is Deventer met enige regelmaat het decor voor een of meer landelijk opererende media-evenementen (Citymoves).

De grote evenementen spelen zich alle buiten af. Het zou goed zijn ook een evenement te hebben dat zich afspeelt in de schitterende interieurs die Deventer rijk is, waarbij ook aandacht is voor de mogelijkheden voor een cultureel indoevenement.

Een evenementenbeleid dat toekomstbestendig is, stimuleert een aantal aansprekende evenementen en kiest voor kwaliteit en vernieuwing met duidelijke randvoorwaarden. Aanvullend maken we een aantrekkelijk sportevenement mogelijk.

We willen een betere spreiding van evenementen over de binnenstad. We gaan de budgetten zo effectief mogelijk inzetten voor goede evenementen die bijdragen aan de identiteit en het imago van Deventer. We komen nog in 2010 met een nota waarin de ambitie, middelen en de handhaving in samenhang zijn uitgewerkt.

Financiën

Ook de inkomsten en uitgaven houden we in evenwicht, maar als er betere tijden aanbreken willen we weer volop investeren.

In de afgelopen jaren was in Deventer financieel veel mogelijk: de groeiende en van verschillende kanten komende inkomsten konden worden gebruikt om aan veel wensen uit bestuur en samenleving tegemoet te komen. De bezuinigingen op het Gemeentefonds en een stagnerende bouw- en woningmarkt brengen Deventer echter in een ander financieel vaarwater. Waren beleid en bestedingen voorheen op economische groei berekend, nu moet dat forse krimp zijn gezien de bezuinigingstaakstelling die ons wacht. Wij kiezen daarbij voor een solide, sober en behoedzaam financieel beleid, met als uitgangspunt: niets uitgeven dat er niet is en van incidentele dekking naar structurele oplossingen. Nieuw beleid moet altijd worden voorzien van adequate dekking dan wel van voorstellen voor het schrappen van ander beleid

Wij voeren een solide beleid op basis waarvan de gemeente haar financiën permanent op orde heeft. Dat betekent een sluitende begroting, een gezonde reservepositie, een tijdig opgestelde jaarrekening, een sluitend meerjarenperspectief en transparante financiële spelregels over hoe om te gaan met (de overheveling van) budgetten. Wij zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het college en de gemeenteraad om de bezuinigingsopgaven te realiseren.

In meerjarig perspectief kent onze begroting op basis van de huidige inzichten een structureel tekort ad € 5.3 miljoen. Voor de jaren 2010 en 2011 bieden we een sluitende begroting aan zonder hiervoor te moeten bezuinigen. Voor de jaren daarna zijn er structurele tekorten. Het volgende overzicht geeft inzicht in de begrotinguitkomsten.

(bedragen x € 1 miljoen)	2010	2011	2012	2013	2014
Saldo begrotingsuitkomsten			3.5 N	3.9 N	5.3 N

De begroting 2011 geeft voor de structurele nadelige begrotingsuitkomsten 2012 t/m/ 2014 dekking. Hiervoor kan een keuze worden gemaakt uit de aangedragen verdien- en besparingsmogelijkheden in bedrijfsvoering en beleidsontwikkeling. In eerste instantie doen we voorstellen in de sfeer van de bedrijfsvoering. Tevens maken we bij de begroting 2011 een integrale afweging of de diverse eenmalige budgetten in het bestaande beleid van structurele dekking worden voorzien.

Daarnaast moeten we rekening houden met een korting op de Algemene Uitkering als gevolg van de Rijksbezuinigingen. In een eerder verband is het totaal te bezuinigen bedrag gesteld op maximaal € 15 miljoen. Het is nog niet bekend wanneer het Rijk hierover de definitieve informatie verstrekt. De opbouw van deze € 15 miljoen ziet er als volgt uit:

Opbouw omvang bezuinigingen	
Bedragen x € 1 miljoen	
a. Prognose Begrotingsuitkomst 2014 d.d november 2009 (x € 1 miljoen)	6 N
b. Inflatiecorrectie ongedaan maken	2,4 V
c. Daling accres van 3% naar 0% is onderdeel rijksbezuinigingen	2,7 V
d. Rijksbezuinigingen	12 N
e. Incidenteel structureel maken en reserve voorstellen	<u>2 N</u>
Totaal (afgerond)	15 N

Bij de jaarrekening 2009 stellen we voor te besluiten om grondexploitaties te actualiseren en voor zowel de gronden Deventer Noordoost als Linderveld een afwaardering door te voeren van € 5,5 miljoen (Deventer Noordoost) en € 6 miljoen (Linderveld). We bekijken nog of een extra verliesvoorziening nodig is om een sluitende exploitatie in de toekomst mogelijk te maken. De tegenvallende opbrengsten uit de gemeentelijke grondexploitaties zetten druk op de inkomstenkant van de Reserve Gemeentebrede Investerings (RGI). Binnen de RGI is daarnaast nog € 4 miljoen nodig als cofinanciering voor nieuwe RGI-projecten (onder meer € 3,3 miljoen voor het Stationsplein). We willen de huidige investeringsplanning uitvoeren. Daarin is ook voor veel projecten

een provinciale bijdrage uit de Essentgelden voorzien. Zo kunnen we ook deze provinciale bijdragen behouden. Bij wegvallende dekking door latere en/of lagere winsten uit grondexploitaties stellen we voor een deel van de renteresultaten in de Egalisatiereserve als alternatieve dekking te gebruiken. Indien in de jaren 2010 en 2011 in de exploitatie eenmalige voordelen ontstaan kunnen deze ook dienen als voeding voor de reserve Gemeentebrede investeringen.

Bijlage 1 Verslag van de informateur

Inleiding

De verkiezingsuitslag van de gemeenteraadsverkiezingen op 3 maart 2010 in Deventer heeft gemaakt dat de gemeenteraad in een informele bijeenkomst op 5 maart heeft besloten het voortouw voor de collegevorming neer te leggen bij D66, die met 6 zetels de tweede partij in grootte is geworden. Tevens heeft de raad aangegeven de aanstelling van een informateur raadzaam te vinden. Op 7 maart is ondergetekende benaderd door de lijsttrekker van D66, heeft zijn verzoek gehonoreerd en is terstond aan de slag gegaan.

Opdracht

De opdracht was te onderzoeken op welke wijze en met welke fracties een college kan worden gevormd dat op draagvlak en vertrouwen mag rekenen van de gemeenteraad.

Het gaat in deze fase niet om een ontwerp-collegeprogramma, opdracht is wel om ten aanzien van een aantal punten zodanige afspraken te maken dat partijen op basis van onderling vertrouwen daarmee de komende bestuursperiode in kunnen gaan.

Werkwijze

Op 9, 10 en 12 maart heb ik gesproken met delegaties van alle raadsfracties. Zonder uitzondering zijn dit plezierige en openhartige gesprekken geweest. In de gesprekken is verkend hoe partijen de verkiezingsuitslag duiden en hoe men de overeenkomsten en verschillen tussen partijen ziet. Daarbij kwamen vragen aan de orde als benoeming van inhoudelijke zaken waarover nu afspraken gemaakt moeten worden, bereidheid om bestuursverantwoordelijkheid te dragen en voorkeuren voor mogelijke coalitiepartners.

Uit deze gesprekken is mij gebleken dat er in de raad een breed draagvlak bestaat voor een college waarin in ieder geval de fracties van PvdA, D66 en VVD zijn vertegenwoordigd. Voorts heb ik geconstateerd dat het verstandig is in de informatiefase afspraken te maken tussen beoogde coalitiepartijen over de binnenstadsplannen en in het bijzonder de huisvesting van de ambtelijke organisatie van de gemeente Deventer, alsmede over de aanpak om te komen tot invulling van het omvangrijke pakket van bezuinigingen waar ook Deventer in de komende jaren mee te maken krijgt. Er bestaat een tamelijk brede voorkeur bij partijen om te komen tot een college op basis van vier partijen en met vier wethouders. Dat betekent een wethouder minder dan het huidige college. Dit kan ook worden gezien als een eerste gebaar van de nieuwe raad om de kosten van de bestuurlijke organisatie te matigen.

Op 15 maart heb ik de raad per brief laten weten de gesprekken te vervolgen met PvdA, D66 en VVD. Dat is diezelfde dag gebeurd. In dat gesprek is geconstateerd dat er door deze fracties goede afspraken te maken zijn over de aanpak van de binnenstad en het proces rondom de bezuinigingen. Bij de drie raadsfracties PvdA, D66 en VVD bestond een voorkeur om ADB als vierde partij toe te voegen aan de coalitie. Daarop hebben betrokken partijen besloten de fractie van ADB uit te nodigen om te spreken over de vorming van een coalitie van PvdA, D66, VVD en ADB. Dat gesprek heeft plaatsgevonden op 16 maart. In dat gesprek is overeenstemming bereikt over de te maken afspraken inzake binnenstad/huisvesting ambtenaren en bezuinigingen. Ook is gesproken over zaken als werkwijze in een college, de verhouding van college en collegeleden met de raad en met de verwante raadsfracties. Aan het eind van het gesprek hebben partijen geconcludeerd de intentie te hebben met elkaar het nieuwe college van B&W van Deventer te willen vormen en hebben de lijsttrekker van D66 gevraagd als formateur op te treden. In de formatiefase zal een collegeprogramma op hoofdlijnen worden opgesteld, dat de programmatische basis gaat vormen voor het nieuwe college van B&W. De vier lijsttrekkers hebben allen aangegeven door hun fracties te worden voorgedragen als wethouder.

Inhoudelijke afspraken

Visie Binnenstad en huisvesting van ambtenaren

De beoogde coalitiepartijen onderschrijven het open proces over het ambtiedocument visie Binnenstad Zuid zoals dit is ingezet door de heren F. Asselbergs en J. Coenen. In het ambtiedocument zijn kaders geschetst voor de gewenste ontwikkelingen van de binnenstad waaronder de huisvesting van het ambtelijk apparaat. De beoogde coalitiepartijen zien de aanbevelingen in dit document als aanzet tot noodzakelijke ontwikkelingen van de binnenstad. De kans om hier duurzame huisvesting van ambtenaren aan duurzame stadsvernieuwing te koppelen moet optimaal worden benut. De beoogde coalitiepartijen kiezen daarom voor een bescheiden en doelmatige huisvesting voor de ambtenaren, passend in het gebied, in de nabijheid van het bestuurscentrum. Op korte termijn is investeren in gemeentelijk eigendom van belang voor de vitaliteit van de binnenstad, op de langere termijn is dit ook financieel het geval. Daarnaast moet de door Coenen en Asselbergs genoemde optie om de publieksfuncties in de bestaande ruimten bij de Noordenbergpoortgarage te situeren, ook nader worden onderzocht op haalbaarheid en consequenties voor parkeren en bereikbaarheid. De beoogde coalitiepartijen hechten veel belang aan het vasthouden van het elan, de betrokkenheid en het enthousiasme van de stad voor de plannen. Daarom moet het open proces met gerichte informatievoorziening en het (actief) gelegenheid bieden voor reacties richting burgers, instellingen en gemeenteraad worden voortgezet. De beoogde coalitiepartijen zijn tevens van mening dat bepalend voor het draagvlak voor het ambtiedocument en daarmee huisvesting voor het ambtelijk apparaat het tempo van uitvoering van de plannen is. Dit beoogde college werkt aan realisatie van de huisvesting voor ambtenaren in 2014.

Bezuinigingen

In de komende jaren staan wij voor forse bezuinigingen. De omvang van de bezuinigingen zijn nog niet bekend. Dit geeft de gelegenheid in 2010/2011 een evenwichtig pakket van verdien- en bezuinigingsmogelijkheden samen te stellen en de maatschappelijke effecten hiervan duidelijk in kaart te krijgen. De beoogde coalitiepartijen hechten veel belang aan een zorgvuldig en open proces met de Deventer burgers en instellingen en met maximale betrokkenheid van de gemeenteraad. Het doel is een zo breed mogelijk draagvlak voor de bezuinigingsvoorstellen te verkrijgen bij de stad en bij de gemeenteraad. De beoogde coalitiepartijen sluiten op voorhand geen bezuinigingsmogelijkheden uit en geven aan dat de bezuinigingsmogelijkheden op het gebied van bedrijfsvoering en organisatie van de gemeente als eerste worden onderzocht. De maatschappelijke effecten voor de kwetsbaardere groepen in onze samenleving zullen zwaar wegen bij de keuze voor de bezuinigingsvoorstellen. De beoogde coalitiepartijen streven er naar een lastenverzwaring voor de burger, behoudens de thans voorziene trendmatige verhoging zoals opgenomen in de meerjaren raming, te voorkomen.

Vervolgproces

Partijen zullen met elkaar het collegeprogramma 2010-2014 opstellen en spreken over de verdeling van de portefeuilles tussen de beoogde leden van het college. De burgemeester wordt daarbij door de formateur betrokken vanuit zijn verantwoordelijkheid als voorzitter van het college van burgemeester en wethouders. Definitieve besluiten hierover worden krachtens wet genomen in de eerste bijeenkomst van het nieuwe college van B&W.

Slotwoord

Ik heb het als een eer ervaren om de informatieperiode van de vorming van een nieuw college in Deventer te mogen leiden. Het is een gemeente met een prachtige stad en een uniek mooie omgeving. Die gemeente verdient een goed gemeentebestuur met een hecht college en een kritische raad. Ik wens de gehele raad een vruchtbare bestuursperiode toe.

Patrick Poelmann
19 maart 2010

